

Austlia, husmannsplass (H5)

Østlia?

Aunet

[På en del gamle kart er det registrert et sted med litt ulike skrivemåter "Eugne". "Övnet" innerst i dalen der Estenstadgården lå. Kan også ha vært det vi i dag kaller Endreplassen, men kan også ha vært et tidligere navn på Estenstad-gården. Det virker innlysende at stedet har gitt opphav til "Aunemarka" som ligger ovenfor, selv om Vikaraunet på andre siden også kan ha noe med Aunemarka å gjøre].

Bekken (F3)

Bekken var en husmannsplass under Tømmerholt som lå der Bekken parkeringsplass ligger i dag. Den kan tidfestes til 1801, men ble revet i 1973.

Bjørka (H2)

Gård som har vært kirkegods, men har vært i privat eie siden 1863. Det har vært bosetting på gården i hvert fall inn på 1960-tallet, men nå er gården jevnet med jorden og det er annen næringsvirksomhet på området.

Bjørkagruva

Se Liagruva.

Bjørnåsen, hoppbakke (G3)

Hoppbakke som tilhørte Nidarvoll IL. Bakken ble bygget i 1936 med K-punkt på 40 m. Etter krigen ble bakken oppgradert og bakkerekorden endte etter dette på 52,5 m. Bakken ble nedlagt på 1950-tallet.

Blakliplassen (F2)

Husmannsplass under Blakli gård som lå der øvre trafo nå ligger. Fraflyttet i 1871.

Brandsås (L2)

Husmannsplass. Fraflyttet ca. 1866.

Bratsberg kvern(?)

[Bratsberg kvern lå vel ved Eklesbakken. Men det har også rester av noe somkan har vært en kvern ved Bratsberg, rett vest for Ny Jord-vegen 54.]

Bratsbergåsen, husmannsplass (L2)

[I nærheten av Brandsås]

Bruråk gamle kirke (K2)

Omtrent her sto trolig en gammel stavkirke som ble revet i 1663 og erstattet med en laftet tømmerkirke med Y-formet grunnplan. Det ble bygd 10 Y-kirker i Norge, dette var den første. Men da denne var i dårlig forfatning ble den i 1845 erstattet med dages kirke, som ble lokalisert mer sentralt i forhold til befolkningen i området. Det ligger en ruin ved lokaliteten i dag, men dette er ikke etter kirken.

Bruråk skole (K4)

Bruråk skole ble først bygget i 1917. Det nyeste bygget ved den gamle skolen stammer imidlertid fra 1959. I 1999 ble det bygget ny skole ovenfor kirken, og fikk navnet Bratsberg skole.

Burmaklippen (F3)

Trondheims svar på Trolltunga. Fjelltunga fikk sitt navn på midten av 1950-tallet da det ble etablert hytter i området. Hyttene fikk etterhvert fast bosetting og således utvidet ved improvisasjon etterhvert som beboerne fikk råd. Hytteområdet ble således kalt «Burmabyen» med referanse til flyktningeleirene som ble opprettet under Burmakrigen i samme tidsrom.

Fra klippen over til Haugen bygget NVE som forskningsprosjekt for EFI (Elektrisitetssforeningens forskningsinstitutt) i 1969 et 620 m langt kraftspenn over dalen.

Linjen ble demontert på slutten av 1970-tallet. Rester av gjenværende stolper og strekkforankring av kablene finnes ved Burmaklippen.

Endreplassen (F4)

Trolig er denne *Endre* trearbeider Endre Anderssen Berg (født 1805 i Soknedal) som vi finner igjen på Øvergjerdet senere. Han og familien er

sannsynligvis de siste som har bodd på plassen.

Estenstad (F4)

Estenstad var den største av gårdene i området som tidligere er kjent som Estenstadgrenda. Det første opplysningene om gården er fra 1590, men huset har hatt flere eiere oppgjennom tidene.

Kommunen kjøpte gården i 1910 for å verne om drikkevannet i Estenstaddammene, og i 1917 ble våningshuset solgt til eieren av Engelsåsløkken ved Jonsvatnet, flyttet dit hvor huset fortsatt står i dag. I dag er området et fint friluftsområde med badeplass. En jordkjeller er den mest synlige restene etter gården i dag.

Estenstaddammene (G3-F4)

Estenstaddammene består av Estenstaddammen eller Øverdammen og Tømmeholtdammen eller Nerdammen. De ble etablert av Strinda vannverk i 1912-1913. Under byggingen ble det etablert en murdam man kan se sør for Estenstaddammen. Dette så de kunne tømme dammen og fjerne myrmassen fra vannet. Denne ble tippet ut for skråningen SV for Tømmeholtdammen, et sted som følgelig fikk navnet «Myrtippen».

Estenstadhytta (F4)

Serveringshytte som ble bygd i 1958-1959, og sener påbygd i 1974. I 2020 ble også de sanitære fasilitene oppgradert. Hytta er åpen hver dag unntatt mandag og fredag (2021). Se også www.estenstadhytta.no

Estenstadkverna (G4)

I 1621 var det 16 kverner i Strinda som det ble betalt skatt for. Kverna i Stokkanbekken dekket sannsynligvis behovet både for Estenstad og Tømmerholt. Den lille flata foran mølla der bekken rant, ble naturlig nok kalt Kvernhusflata.

Det ble gravd ut en kanal for spillvannet vest og nord for kvernhusflata som er godt synlig i dag.

Estenstadmarka

I noen kilder omfatter Estenstadmarka hele åsen fra Lohove og sørover til Bratsberg, mens andre kilder omtaler Estenstadmarka kun bare den nordlige delen rundt Estenstad gård, tidligere omtalt som Estenstadgrenda. Sportsklubben Wing utga på 80-tallet et orienteringskart "Estenstadmarka" som gikk fra Styggdalen og nordover.

Senere har Strindamarka overtatt som begrep, da opprinnelig navn på hele markaområdet i gamle Strinda kommune.

Det har vær gammel bosetting i Estenstadgrenda siden jernalderen og vikingtida, og tidsvis har gårdene vært øde som følge av sjukdom og emigrasjon.

Gamle Stokkbrua (E3)

Gamle Stokkbrua er ei hvelvet steinbro over Stokkbekken ved idrettsbygget på Dragvoll.

Broen er antakelig en av Trondheims eldste og antas å skrive seg fra slutten av 1700-tallet da generalveimester Nicolai Frederik Krogh fikk bygd en rekke broer av denne typen langs hovedvegene.

Granlia (husmannsplass)

?

Greistadbakken

?

Groven

Se Kastbrekkgroven

Hamlet

Denne hytta ved Bjørnåsen ble bygget i 1959 og dannet base for ornitologiske undersøkelser. Navnet stammer fra initialene til de tre

tenåringene som startet undersøkelene.

Inbærvollen

[beliggenhet?]

Jensåsen

Husmannsplass under Blakli. Fraflyttet da beboerne reiste til Amerika i 1870-årene.

Jervåsen (husmannsplass)

Johan Moan

Motstandsmann som hjalp flyktninger å komme seg til Sverige under krigen. Han ble tatt til fange av Gestapo og torturert av Rinnanbanden, Johan klarte imidlertid å rømme og gjemte seg i en barhytte ved Tomset gård hvor han lå syk i seks uker.

Jonsborg

Opprinnelig ett av flere landsteder eller lystgårder etablert av kjøpmanns- eller embetsfamilier. Jonsborg var det apoteker Rasmus Balsløw som etablerte tidlig på 1800-tallet. Jonsborg har imidlertid hatt flere eiere opp gjennom tidene; sistemann, banksjef Volckmar i Trondhjems Handelsbank eide stedet fram til banken gikk konkurs rundt 1920. I dag er det Jonsvatet IL som eier stedet og bruker det som forsamlingshus som de leier ut.

Jonsvandsbanen

Planlagt jernbane fra Leangen opp til Osen som sammen med dampbåt skulle frakte friluftsfolk ut i marka, blant annet til Kuset. Strindens jernbanekomité ble etablert i 1889, og det ble tidlig et mål at banen skulle bygges videre via Bratsberg og Klæbu til Brøttem for å øke trafikkgrunnlaget. Det var nok denne ambisjonen som gjorde at banen ble som vi nå vet aldri realisert, selv om man helt fram til 1920 prøvde å realisere banen opp til Osen.

Jonsvatnet skytebane

Se Nidaros skytebane.

Kalkbergåsen

I Strindamarka går et kalkdrag med fra Ramdalen til Estenstad.

Langs dette draget finnes flere skjerp etter gruvedrift, blant annet på Kalkbergåsen. Kalken ble utvinnet allerede på 1000-tallet og er sannynligvis brukt i byggingen av Nidarosdomen som startet rundt 1070.

Senere, på 1800-tallet, ble kalk brukt i produksjon av kromfarger ved Leren Kromfabrikk ved nedre Leirfoss.

I 1840 ble det foretatt prøvedrift på uttak av marmor til bygningsformål, og i 1940 ble det gitt konsesjon til Strinda Kalkverk for produksjon av kalkstein, men det ble aldri noe av.

På åsen NV for Lomtjønnmyra finnes tydelige rester av et 10-talls skjerp.

Kastbrekka, hoppbakke

Hoppbakken tilhørte Opstrinda IL og åpnet i 1917. Bakkerekorden fra 1919 er på 47,5 m.

Bakken ble ødelagt under krigen og tyskerne gravla motstandsmanen Johnny Pevik i unnarettet, men han ble flyttet senere. Bakken ble bygget opp igjen etter krigen og i 1951 satte Per Sannerud bakkerekord på 65 m.

Kastbrekkgroven

Groven var en husmannsplass under Kastbrekka. Plassen var bosatt til ca 1930. Den som sist bodde der het Kari og kalte seg Groven etter plassen.

Kastbrekkhaugen

Her holdt opprinnelig Stavsets hundefarm til. Men under Krigen hadde tyskerne fangeleir og hundeskole her. Bygningene kan tydelig sees i

flybilder fra 1947, og ruinene er fortsatt godt synlige i dag.

Kvernhusflata

Se Estenstadkverna.

Koja

Husmannsplass bebodd fram til 1817.

Kuset

Her etablerte Karelius Johnson vertsus i 1895, med mål om å tiltrekke seg turister fra byen. De kom gjerne med dampbåten Comfort som gikk fra Osen (se også Malmøya).

Kårstua (Stokkleiva østre)

Kårstua var tenkt til bolig, og grunnmur ble støpt tidlig på 1950-tallet. Men, det ble aldri bygd hus da kona likevel ikke ville flytte opp i skogen.

Leiråsen

På Leiråsen har det tidligere ligget en gård, som er skilt ut fra Øvre Ekle. Senere har det ligget en husmannsplass der, husene etter denne står ennå og brukes som fritidsbolig.

Plassen er også av mange blitt kalt Liasætra.

Lia pukkverk

Pukkverket ble etablert i 1964 av Anders Flaa som et supplement til gårdsdriften. Senere drevet av Ola Skott og Råsjö Kross AB, Selmer Furuholmen og – fra 1992 – av Franzefoss. Det er grunnstein som taes ut, og hver dag kjøres det 150-200 lastebillass med pukk ut fra pukkverket.

Liagruva

I området her finnes 3-4 skjerp for kis. Malmforekomsten ble anmeldt til bergmesteren i 1865 og det har vært prøvedrift i en relativt kort periode. Det nordligste og største skjerpet går også under navnet Bjørkagruva.[?]

Liaåsen

[antenner][kolmile]

Løkkstadmoen

?

Meieribakken

Der Solbakken skole ligger i dag, lå det i perioden 1897–1923 et meieri. Fra 1900 var det også et postkontor på meiereit, men i 1949 ble dette flyttet til den nyåpnede butikken øverst i bakken. Butikken var i drift frem til 1919.

Mølmannsøya

Her etablerte Kristen Krogmo et serveringssted tidlig på 1900-tallet. Kristen samarbeidet med Karelius Johnson på Kuset (se Kuset) og turistene kom til øya med dampbåten Comfort.

Månen

Opphavet til navnet til denne toppen er ukjent, men kan tenke seg at det har vært en bar topp som har stikket opp over skogen en gang i tiden. Den lavere toppen lenger mot nordøst har følgende fått navnet Nymånen.

Selv om toppen i dag er skogbevokst, er det hugget ut en glenne som gir godt utsikt mot Estendstadhytta og byen. Her er det også turbok som gjør toppen til et populært turmål.

Nidaros skytebane

Også kjent som Jonsvatnet skytebane, men Nidaros skytebane er det offisielle navnet. Det er flere skytterklubber som holder til her: Nidaros skytterlag, Nidaros jaktskytterklubb, Nidaros benkeskytterklubb, Trondheim jeger- og fiskerforening og Trondhjems pistolklubb. Anlegget, totalt sett, består av standard 100 og 300 m bane, flere lerduebaner, jakt- og feltbaner, pistolbane og en 15 m innendørsbane.

Banen er åpen for skyting hver dag unntatt på søn- og helligdager, så går du tur i området er det lurt og holde avstand.

Ny-Jord veggen

Ny Jord var et selskap som ble dannet i 1908 for «landets indre kolonisasjon og emigrasjonens innskrenkning», De støttet bureising på udyrket mark frem til midten av 1930-tallet. Strinda kommune kjøpte i 1929 opp store deler av skogeieendommen til Engelsås. Denne eiendommen ble stykket opp og solgt billig til unge menn som ønsket og etablere gårdsbruk i området. Veggen fra Engelsås til Bratsberg har dermed fått

navnet Ny-Jord vegen.

Ploghuset på Kuset (H10)

Her sto det et ploghus hvor hesteplogen sto i gamledager. I 1943, etter slaget om Stalingrad ble det i all «hemmelighet» holdt en fest her for å feire tyskernes fall.

Pålskollen

Hoppbakken ble bygget i 1978 i et forsøk på å få liv i hoppmiljøet på Bratsberg. Det ble arrangert et gutterenn der i 1979, men ut over det kjenner vi ikke til noen aktivitet der. Rester av stilas og hopp står ennå.

Ramdalsstuggu

Rester etter steinhytte på ei fjellhulle på nordsiden av Ramdalen. [nøy-aktig lokasjon usikker, har prøve og finne den - har funnet en fjellhulle, men ingen rester etter steinhytte der, nei det er Blekkanbruddet].

Reppe gruve

Sandsteinsgruve som var i drift fra 1840 til 1880. Gruva ligger så bratt til at gruvearbeiderne måtte sikres med tau. Stein fra dette bruddet finnes bla. i inngangspartien på Pikerealskolen, i grunnmuren på Døveskolen og inngangssøyler på Vitenskapsmuseet.

Roborg

Klubbhuset til Trondheim Roklubb, rett nord for Jonsborg.

Rossmo (skyttebanen)

?

Røstadbakken

Røstadbakken ble eget bruk i 1795, etter å vært sæter under Ranheim Vestre. Det er lite igjen av selve gården i dag, men den er synlig på flybilder fra 1947. Gustav Alstad kjøpte gården i 1917, men det var umulig å betjene lånet ved hjelp av gårdsdriften. Alstad og senere eiere har senere forsøkt å bøte på økonomien ved å selge ut parseller fra eiendommen til hyttetomter, med vekslende hell. På tross av aktivt hyttemiljø etter krigen, er dessverre er ikke all hyttene lenger i bruke og mange har forfalt de siste årene.

Råbakken

Denne hoppbakken ble bygget midt på 1930-tallet. Offisiell bakkerkord er 43 m satt av Ingvar Trondset i 1952. Bakken ble nedlag tidlig på 1960-tallet.

Siim

I følge Kartverket, skal stedsnavnet skrives *Sim*, med én I. Problemet med denne skrivemåten er at den ikke gir noe tydelig hint om hvorvidt navnet skal uttales med kort eller lang I. For å tydeliggjøre at navnet uttales med lang I, velger vi å skrive navnet med dobbel I, slik beboerne på gården skriver etternavnet sitt.

Siimskleiva

Den gamle vegen som gikk fra Vikaraunet til Siim.

Sivertplassen

Trolig er det husmann og dagarbeider på Steinaunet, Sivert Olsen Stav, født 1832 i Malvik som har gitt navn til plassen. Plassen var bebodd frem til 1870-årene; da reiste beboerne til Amerika.

Sjøflyhavna på Jonsvatnet

I 1935 le det etablert en sjøflyhavn på Jonsvatnet og et postfly mellom Bergen og Tromsø mellomlandet her. I 1940 kom tyskerne med 50 bombefly og landet på isen. De bygget også ut sjøflyhavna, men brukte den neste ikke; de foretrakk Ilsvika. Det ble senere også etablert sjøflyhavn i Hummelvik, og Jonsvatnet fungerte lenge som reservehavn.

I 1940 ble et tysk fly som sto på isen bombet og det sank igjennom isen. Det lå på 200 meters dyp som en tikkende miljøbombe til det ble hevet i 2004 og satt til restaurering.

Solbakken bru

Brua sto ferdig i 1924. Før dette gikk ferdselen over Siimskleiva og over Valen.

Solbakken gamle skole

I 1866 ble den første fastskolen etablert ved Solbakken. Det var hovedbygningen på Tunga gård som ble flyttet dit. Skolebygningene ble

erstattet med nye bygninger i 1890 og 1924. I 1977 ble Solbakken skole flyttet til dagens beliggenhet ved Osbakken. Solbakken skole ligger derfor ikke lenger på Solbakken. Og om ikke det var nok, Solbakken barnehage som tidligere også lå ved Osbakken, har nå havnet på Fortunlia.

Speiderhytta

Denne hytta ble bygget av lokale speidere i 1945–1947, og materialer fra hytta ligger fortsatt synlige.

Steintrøa, hoppbakke

En mindre 30-metersbakke som har vært i bruk til ca 1950. Unnarennet er fortsatt tydelig i dag da det går en sti opp.

Steintrøa (husmannsplass)

[informasjon etterlyses]

Stokkanbakken

Alpinbakken eies av Stokkan skiklubb som ble etablert i 1981. Bakken ble anlagt i 1985, men kommunen regulerte ikke området som alpinbakke før ca 1990, samtidig som reguleringen av boligområdet på Stokkåsen.

Stokkankverna

En av mange kverner langs Stokkanbekken. Her var det virksomhet i over 300 år frem til ca 1900 da det ble etablert elektrisk mølle på Jakobsli.

Stokkhaugen

Tidligere husmannsplass beliggende der hvor boligfeltet i dag ligger. Bebodd frem til begynnelsen av 1900-tallet.

Stokkleiva, hoppbakker

To hoppbakker, Store og Lille Stokkleiva tilhørende Strinda IL. Den lille ble anlagt i 1915 og fikk da en bakkerekord på 40,5. Den store ble anlagt i 1935 og hadde en bakkerekord på 67,5 m. Det ble avholdt bare ett renn i den store bakken da det viste seg at den hadde en uheldig bakkeprofil. Lille Stokkleiva ble imidlertid oppgradert i 1956 og fikk bakkerekord på 50,5 m. Denne bakken ble nedlagt først mot slutten av 1970-tallet.

Stokkleiva, husmannsplasser

Også Stokkleven eller Stokkplassen. Det har ligget to husmannsplasser på Stokkleiva som begge har vært bebodd til begynnelsen av 1900-tallet. Stokkleiva, østre er også kjent under navnet Vasskleven.

Etter krigen bydde Kristian Dahle hytte på grunnmuren på Stokkleiva, og denne sto til 1966 da hytta brant ned.

Innmarka er fortsatt godt synlig i flybilder fra 1964 og ruinene etter bebyggelsen er synlig på begge plasser.

Stokkåsen

Husmannsplass bebodd fra 1801 til begynnelsen på 1900-tallet. Huset står der fortsatt men blir mer og mer falleferdig.

Stortrøen

Husmannsplass. Kun en grop etter en jordkjeller er synlig i dag. Hytta på oversida er av nyere dato [mer info ønskes].

Strinda vannverk

Vannverket ble etablert i 1911 og kunne fra 1913 forsyne kommunens befolkning med drikkevann fra Estenstaddammene. I 1940 Ble det også hentet vann fra Svartbekken.

Svarttjønnbekken - inntaksdam

Inntaksdam for å få inn vann fra bekken. Herfra ble det lagt et trerør i ca 500 meters lengde nordøstover for å overføre vann til Tømmerholtdammen. Rørets diameter var 370 mm og ble bygd en gang på 1930-tallet. I dag er det ryddet en sti langs rørgata fra demningen bort

til skiløypa fra Styggdalen.

Tesliåsen, husmannsplass

Tjønntuggu

Klubbhytta til Ranheim IL sto ferdig i 1947.

Tomset

Tomset gård var opprinnelig kirkegods som i 1790 ble underlagt staten og brukt som militær sjefsgård. Først i 1854 ble den solgt til privat eie.

Tomsetplassen

?

Tomsettrøa

Tomsettrøa var en husmannsplass under Tomset og har vært bebodd fra ca. 1850 til 1914.

Tømmerholt

Gården kan tidfestes til 1430 under navnet ”Timberholt”. I 1835 bodde det 14 personer på gården. Gården var bosatt helt til tidlig på 2000-tallet, siden 1910 som damvokterbolig for Estenstaddammene. Da vannverket ble nedlagt i 1997 var det ikke lenger behov for damvokter, og det er nå Wing orienteringsklubb som har gården som sitt klubbhus. I tillegg bruker Trondheim kommune läven som utgangspunkt for løypekjøring og skjøtsel av skog og friluftsanlegg i marka.

Valen

Sundet mellom Storvatnet og Litlvatnet er grunt og før Jonsvatnet ble regulert kunne man vasse over her, derav navnet. Fram til Solbakken bru ble bygget i 1924 har det nok vært en del ferdsel her, sannsynligvis helt fra Jernalderen.

I dag planlegger kommunen å bygge en dam over Valen for å hindre at vann renner tilbake fra Litlvatnet til Storvatnet slik ay de kan fjerne drikkevannsrestriksjonene i og rundt Litlvatnet.

Valset

I 1936 ble det gjort gravfunn på Valset som beviste at stedet har vært befolket siden Jernalderen. Senere er det blitt gjort tilsvarende jernalderfunn ved flere gårder i området.

Valset må ha vært et viktig sted i sin tid pga. sin beliggenhet ved Valen – det eneste stedet hvor man kunne krysse over Jonsvatnet sommerstid.

[4H-gård en periode]

Valsetbakken

Opprinnelig et småbruk som i mellomkrigstiden ble brukt som feriekoloni for vanskeligstilte barn. Under krigen brukte tyskerne stedet for rekonvalesens av skadde soldater.

I 1947 flyttet Husflidsskolen inn i brakkene tyskerne etablerte her i forbindelse med sjøflyhavna. Skolen gikk derfor under kallenavnet ”Havna”. I 1976 ble skolen omdøpt til Elen Ofstads skole og få år senere ble den flyttet til Brundalen.

Valterbua

Smørebu oppkalt etter Valter Eian som var formann i Uteira IL.

Vasskleven

Se Stokkleiva.

Vikarauntjønna

I 1909 ble det etablert et kraftverk i bekken fra Vikaruntjønna rett nord for Fortuna, men dette var operativt kun til 1919 da kraftverket i Fjæremfossen ble åpnet.

Fra 1920 fungerte tjernet som drikkevannskilde til Tesli-gårdene og Overvik, men dette tok slutt i 1995 da vannledningen ble ødelagt under etableringen av høydebassenget på Vikåsen.

Fra begynnelsen på 1930-tallet til begynnelsen på 1960-tallet var også Vikarauntjønna brukt til isproduksjon.

Våttakallen

Første rennet i hoppbakken ble arrangert i 1920, og bakkerekorden på 53,5 m ble satt av Johan Guldberg i 1933. Siste skirennet i bakken ble

arrangert i 1945 med 160 deltagere.

Østliassen (H4)

Denne husmannsplassen var bebodd frem til 1870-årene da beboerne reiste til Amerika.?

Øvergjerdet

Øvergjerdet er en tidligere boplass, sannsynligvis en husmannsplass til Estenstad. Her var det i 1875 fire fastboende. Plassen var bebodd frem til 1910 da eieren solgte plassen til Strinda kommune. Fortsatt kan noen hustufter sees i området.

Åstrøa (hoppbakke)